

List izhaja
dvakrat na mesec.

Posamezna št. 75p

Naročnina
mesečno 1'50 D.Rokopisi se ne
vračajo.Nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.

VOJNI INVALID

Poštnina plačana
v gotovini.Uredništvo in
upravnništvo v
Št. Peterski
vojašnici.**Glasilno izvršnega odbora udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS.**

Vprašanje invalidskega zakona.

Položaj kaže, da stojimo prav resno pred sprejetjem invalidskega zakona.

V sedanjem zasedanju skupščine, ki se mora izvršiti prav v kratkem, pride naš zakon na dnevni red.

To nam potrjuje tudi izjava g. ministra za socialno politiko Milana Simonovića, ki jo je dal uredniku beogradskega Trgovskega glasnika.

G. Simonović je izjavil, da je na prvem mestu programa invalidski zakon, ker je ognje-vita potreba njegovega izglasovanja v plenumu narodne skupščine.

To bo prvi zakon, katerega če vzeti zakonodajno telo v pretres.

Po priliki. To pa v toliko preje, ker je likvidiranje invalidskega zakona izraženo v vladni deklaraciji zbog tega, ker je naš nacionalni dolg, da bodo invalidi zaščiteni.

Za sedaj sem delal na zbiranju avtentičnih podatkov o invalidih, ker do sedaj še ni bilo zadostne statistike.

Delalo se je kar približno in to je otežko-čevalo proračune.

Sedaj razpolagamo s tabelami, iz katerih se jasno vidi, kaj so invalidi preje prejeli in koliko naj imajo v bodoče.

Tako je izjavil g. minister Simonović.

Razveseljivo je dejstvo, da se resno pripravlja likvidacija našega vprašanja samo da ne bi bilo izvršeno na ta način, da bi se nudila zaščita le enim, na podlagi namenoma razredčene statistike.

Današnja družba, država in invalidski zakon.

Ko obmolkeje diplomatski jeziki in je njih poslednja beseda: vojna, tedaj — so nebesa odprta. S to abstraktno »tolažbo« se je navduševalo vse one, ki so bili primorani pustiti plug in motiko, orodje in pero, in vzeti v roke morilno orožje. Prej greh in prepoved, da se ne sme ubijati človeka, ustvarjenega po božji podobi, — je sedaj to postalo čast in junaštvo.

In zakaj?

Treba je bilo mogočnim, da svojo voljo uveljavijo z moritvijo. Zdrave in čvrste ljudi so ukazali zbrati, da se jih razmesari in pohabi. Povzročitelji so jim zadali strašne muke in strašno bedo, uničili jim življenje in bodočnost.

Vedno in vedno, ko srečamo na ulici človeka, ki je sedaj razvalina, a je bil pred desetimi leti čvrst in poskočen, se nam pred očmi pojavi slika tistih dni, ko je vse vlivalo vedra poguma drugim, sami se pa čuvali, da ne pridejo v tiste »ovenčane« vrste. Slavospeve junakom so prepevali in slavili junaštvo, sami pa skrbno gledali, da ne postanejo tudi oni junaki.

Ko je tisoče in tisoče živih bitij umiralo, so oni spretno šteli cekine in množili jih z velikim uspehom. Danes, ko ti junaki hodijo po ulicah z bergljami, brez rok, slepi, tuberkulozni, živi skeleti, raztrgani in goli, lačni in ne več človeku podobni, vsi oni, ki so pa se znali očuvati, sede v razkošnih sobah pri polnih skledah, oblečeni v šimi in njih skrb ni skrb želodca, nego skrb, kako bi stali še više nad vso tisto ubogo paro, tisto golaznijo, ki je s svojo krvjo njim pripomogla do sijajnega in brezskrbnega življenja.

Danes ti ljudje, pred desetimi leti polni navduševalnih besed za druge in podjetnosti za svoje lastno dobro, ne pogledajo trpina, ki je šel umirat za — domovino.

On je umiral in prelival kri, a vsi oni, ki se danes bahajo s prelito krvjo — ne svojo — nego svojih bližnjih, so v čudnem nedoumenju in v sveti ogorčenosti, če kak trpin, pohabljenec, zarobant nad vso to pravico, ki je ostala,

kakor je bila neusmiljena. Ne zna ta velika gospoda in noče znati, da je današnji pohabljenec prelival kri, svojo lastno, in da njemu gre prvo mesto. Govorili so pred desetimi leti, da z zlato pozlate svete rane. No pozlatili so sami sebe, svoje neranene prsi, a resnične svete rane so pokrili s krpami starih zavrženih uniform.

Takšna je ta človeška družba, hinavska in lažnjiva, sloneča na solzah, trpljenju in krvi svojega sočloveka!

A država?

Naj pa ona naredi? Naj pomaga? Naj leči? Naj tolaži? Naj pozlati rane onim, ki so jo resnično zgradili, ki so ji začrtali meje?

Ako hoče, ne more, ker — ne puste. Ne puste tega oni, ki niso ničesar naredili za državo v težkih časih, razun, da so kupičili premoženje za sebe. Ker oni imajo v državi oblast in moč. In gorje! Niti beliča nočejo sami žrtvovati, da bi ga dali invalidom. Niti beliča. Invalidom naj da kdor hoče, samo oni ne, ki kaj imajo, ki niso ničesar zgubili, še več, ki so pridobili. Invalidom naj da država siromakov, a ne država bogatih. Kmet, ki je doprinesel zadosti žrtev, naj s svojimi davki vzdržuje invalide. — Saj naš kmet ljubi svojo domovino, ki so mu jo ohranili, sezidali današnji invalidi, nekdanji junaki, zato hoče tudi dati in daje. Oblastniki, bogataši, vojni dobičkarji in kakor jim je že častno ime, se znajo previdno izmuzati poglavitnemu delu invalidskega davka.

Ker se tako misli in dela, ker se vse ogiblje ubogega, raztrganega in gladnega in boleha-vega pohabljenca-invalida, ker ga vse odganja od praga, od hiše, ker ga nikdo noče poznati, ker je vsem v pezo in nadlogo in bi se ga radi znebili, zato še do danes nimamo invalidskega zakona.

Smešno je in žalostno to dejstvo, a še bolj žalostno je to, da je bilo sestavljenih že kdove koliko projektov, da so ti projekti že bili pretresani, a sankcije, sankcije — ni mogel dobiti noben. Ob njegovi strašni pohabljenosti so se razbijale vlade. Ta zakon je stal in še stoji, kot strašno strašilo pred vlado in parlamentom, kot da hoče vse skupaj, kakor ciklop, — požreti.

Pa kaj je na njem tako strašnega?

Nič. Samo državni blagajni, katera ima dovolj denarja na razpolago za vsemogoče potrebne in nepotrebne stvari, se zdi škoda tratiti denar za nepotrebne invalide. Bogataši, ki so merodajni za vsake izdatke, kakor cerberus, pazijo na to, da bi vendar zakon ne bil tak, da bi malce beraško izboljšal sedanje, že itak preberaško stanje invalidov. In zato je vsak osnutek zakona, ki je zagledal beli dan, bil vedno slabši in slabši. In ta ničvredni, nobenih olajšav pohabljenim siromakom nudeči nestvor je vseeno že strašen gospodi in po strani ga gledajo, kakor steklega psa, ko že zopet stoji pred parlamentom.

Nesrečni invalidski zakon.

Mnogi te s hrepenenjem pričakujejo sami sebe goljufajoči, da jim bo potem bolje. A ko bodo občutili tvojo slabost, tvojo praznoto, bodo proklinjali.

Mi, ki to pišemo, se ne ogrevamo zanj. — Ničesar nam ne nudi, kar bi izboljšalo naše stanje, ker je njegova obleka in njegova notranost istotako siromašna, kakor smo siromašni mi, invalidi. In kaj naj da siromak siromaku? Tolažbo? Kaj bo ž njo? Solze? Svojih se je že napil in najedel.

Oh, nesrečni invalidski zakon.

Ali je povsod v vseh državah tako, kakor pri nas? Ali se povsod invalide, te bolne, pohabljenega siromake, ki so bili pred desetimi leti zdravi, čvrsti in poskočni, tako prezira, zasmehuje in pozablja?

E, ne!

Dru-god jih vsaj nekoliko uvažujejo, vsaj se spominjajo, da so dali mnogo, premnogo za zgradbo, v kateri sicer gospodarijo drugi, a oni vseeno tam dobe kakšno boljše mrvico.

Poglejmo n. pr. Ameriko. Tam so ljudje kakor pri nas, kakor drugod, a vendar socialno daleč pred nami. Ameriški kongres — skupina ljudi, recimo poslancev — je sklenil zakon, po katerem imajo vsi bivši vojaki Združenih ameriških držav, ki so služili med svetovno vojno, ali njih nasledniki, toraj zdravi delazmožni ljudje pravico do odškodnine. Pravico do odškodnine? Pri nas niti nimamo vsi pohabljeneci privice do milostne pomoči, ki je mnogi in mnogi ne dobivajo, ako pogledamo na stanje po redukciji. Sedaj se pošiljajo obrazci in navodila ameriškim invalidom za prijavo in gotovo je, da ne bodo se prijavljali zaman.

Tako v Ameriki.

Pri nas pa se delajo samo osnutki invalidskega zakona in to sami slabi osnutki, ki rušijo — ne invalide, nego vlade. Invalide ruši tuberkuloza in glad.

Kje ste vsi oni, ki ste nam nekoč obljubljali, da pozlatite naše rane; preskrbite žene in otroke naših poginulih tovarišev? Kje ste danes z vsemi tistimi navdušenimi govori in besedami, s katerimi ste nas slavili? Zakaj gledate v stran, zakaj nam ne podaste rok? — Le spite mirno na lavorikah, ki smo jih Vam mi natrgali in — uživajte srečo. Za nas so pa — odprta nebesa in tam bo naš pravični invalidski zakon.

Ženevska konferenca.

Mednarodni sestanek udruženj vojnih invalidov, bojevnikov, vdov in sirot.

(Ženeva, 18. 19. septembra 1925).

Kot nadaljevanje k poročilu o ženevski konferenci v zadnji številki prinašamo še sledeče resolucije:

Resolucija k mirovnemu vprašanju.

I.

Delegati od na 18. in 19. septembra 1925 v Ženevi vršecem se sestanku udeleženi udruženj vojnih invalidov, bojevnikov, vdov in sirot, ki združujejo tri milijone članov, smatrajo, da so vojni invalidi, ki so žrtvovali vojski zdravje in (delazmožnost) delavne sile, upravičeni in dolžni gojiti izmirjenje narodov in upostavitev dobrih odnosov.

Ugotavljajo, da preskrba vojnih žrtev ne odgovarja v skoro nobeni državi opravičenim zahtevam vojnih poškodovancev.

Trdno so uverjeni, da je popolno zadovoljstvo teh zahtev mogoče le tedaj, če so države zavarovane pred novimi vojnimi pretreslji in če se narodi pri trajnem miru posvetijo zdravemu kulturnemu, gospodarskemu in narodnemu razvoju.

Opirajoč se na ta spoznanja, se prištevajo na nedvoumen način k veliki človečanski ideji trajnega miru, ki je sedaj le prehodno zasiguran in so pripravljene podpirati vsakojaka stremljenja, ki so usmerjena za tem, da služijo z mirnim reševanjem sporov trajnemu miru.

II.

V Društvu narodov, v internacionalnem uradu dela in v stalnem sodišču v Haagu sodijo oni prvi, od mnogih narodov upapolno pozdravljeni poskus, trajno vzdržati mir med narodi.

Oni pričakujejo, da bo Društvo narodov izvedlo ustanovo v demokratičnem smislu in se razvilo v skupino, ki bo obsegala vse narode v polni enakopravnosti.

Oni so trdno prepričani (Sie geben der Ueberzeugung Ausdruck), da se more vzpostaviti trajen mir le potom razsodišča (Schiedsgerichtsbarkeit), splošne razorožitve in z ustvarjanjem takih gospodarskih razmer, ki bodo nudile vsem narodom človeške življenjske pogoje in izjavljajo, da bodo zasledovali delovanje Društva narodov in internacionalnega urada dela ter da hočejo delovati na tem, da se

javno mnenje o pomenu dobrih odnošajev med narodi čim bolj razširi.

I. resolucija organizacijske sekcije.

Organizacijska (II.) sekcija sklene soglasno predlagati plenarnemu zasedanju konference ustanovitev mednarodne organizacije udruženj vojnih invalidov, vdov in sirot.

Organizacija je politično skoz in skoz popolnoma nevtralna; ona bo imela upravni odbor, katerega sestava se določi pri pozneje se vršecem sestanku.

Organizacija ima poleg tega tehnično pisarno, v kateri bodo prostovoljno vršili začasno vsa dela tovariši vojni invalidi, ki so zaposleni v mednarodnemu uradu dela v Ženevi.

Tehnična pisarna (tajništvo) sprejema vse knjige, brošure in druge spise, ki bodo uposlane od v tej mednarodni organizaciji včlanjenih udruženj in bo skrbelo za njih razdelitev.

Tehnična pisarna bo vse potrebno ukrenila, da se bo vzdrževal kontakt (zveza) med posameznimi udruženji, v kolikor se bode to želelo.

Končno je dolžnost tehnične pisarne, da organizira in pripravi vsa dela periodičnih sestankov in v slučaju da tak sestanek tekom enega leta ni sklican, istega celo skliče.

Organizacijska sekcija priporoča konferenci, da se sklene poslati vse gorenje predloge vsem udruženjem, katera so zastopana na konferenci. Tekom 3 mesecev se morajo poslati končno veljavne izjave soglašanja tehničnemu tajništvu; kakor hitro se to zgodi, skliče tehnično tajništvo novo konferenco s sledečim dnevnim redom:

1. Končno veljavna organizacija konference.
2. Rentna preskrba.
3. Prisilna omejitev vojnih žrtev.
4. Gospodarsko delovanje organizacij.

Z ozirom na položaj vojnih žrtev v Avstriji se je sprejela tudi sledeča resolucija:

Mednarodna konferenca vojnih žrtev in bivših bojevnikov, ki se je sestala 18. in 19. septembra 1925 v Ženevi in ki zastopa tri milijone vojnih žrtev, opozarja zasedanje Društva narodov na posledice, ki so nastale vsled kontralnih odredb Društva narodov z ozirom na finančno sanacijo Avstrije za avstrijske vojne žrtve.

Konferenca ugotavlja, da je močno trpela preskrba vojnih žrtev s takim načinom vzpostavitve avstrijskih financ in da so sedaj dovoljene rente posebno za nekatere kategorije vojnih invalidov (z delanesposobnostjo od 35 do 75%) in vojnih vdov ter sirot absolutno nezadostne, da bi zavarovale še tako skromen eksistenčni minimum.

Konferenca naproša radi tega zasedanje Društva narodov, da vpliva na merodajne organe, da se olajšajo strašne trdote, ki zadevajo vojne žrtve in da se sanacijo zadevajoče odred-

be ozirajo na ono plast prebivalstva, ki je že radi vojne in njenih gospodarskih posledic težko trpelo.

II. Resolucija organizacijske sekcije.

Konferenca bo posvetila posebno pozornost vladam Avstrije, Češkoslovaške in kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ker se vojne žrtve v teh državah nahajajo v zelo težkem stanju.

Ona (konferenca) je sklenila, da se podvzame po prejemu tozadevnih podatkov, energična časopisna akcija v prid vojnih žrtev v zgoraj omenjenih državah.

Ne bodimo nehvaležni.

Meseca avgusta t. l. se je vršil na Brezjah veličasten občni zbor Zveze bivših vojakov. Kdor je bil navzoč pri tej manifestaciji, je lahko spoznal in se prepričal, kak namen ima ta nova organizacija. Brez dvoma jo moramo invalidi podpirati, ker sestoji iz naših vojnih tovarišev, ki imajo namen, pomagati tudi nam.

Zadnji čas prihajajo pritožbe, da posamezni funkcionarji invalidskih podružnic agitirajo pri naših članih proti »Zvezi«, češ, da je ona politična organizacija to je privesek neke politične stranke, zato naj naši člani ne pristopajo k njej. Kdor zares pozna ustroj zveze in njene funkcionarje in je prečital v našem glasilu članke, ki natančneje popisujejo naše interese pri zvezi in ve kaj je v tm kratkem času svojega obstoja že dokazala, bo takoj sprevidel, kako zvišen in idealen je njen cilj. Namen teh vrstic je namreč, da povemo tistim zaplotnikom, ki grdiijo in klevetajo »Zvezo«, kako podlo je njih ravnanje.

Zveza si je stavila kot prvo točko svojega programa, sodelovati pri sprejetju invalidskega zakona. To se pravi, da nas bo ona podpirala z vso svojo moralno in materijalno silo, da pridemo čimprej do svojih pravic. Naši vojni tovariši so se združili vsi — brez razlike političnega prepričanja — z idealnim namenom, pomagati vojnim žrtvam. Naenkrat pa so se pojavili nekateri invalidi-strakarji, katerim je ta organizacija trn v peti. Tu se je razgalila vsa nehvaležnost in pokvarjenost nekaterih naših tovarišev, ker oni podirajo to, kar idealni možje v požrtvovalnem delu postavljajo. Najbolj žalostno pri vsem tem pa je, da so bili ravno invalidi prvi in edini, ki so zalučali svojemu zavezniku pušico v hrbet. Tega do sedaj ni naredila niti nobena politična organizacija. Še premalo nas tepe bič, treba bo, da nam vzamejo še to miloščino, ki jo imamo sedaj. Ako se bodo borili invalidi na tak način za svoje invalidske interese, potem nam je propast zasigurana in zahvaliti se bomo morali samo tem invalidom klevetnikom. Kdor hujska na tako podel način proti našem prijateljem, ta ruši indirektno naše invalidske organizacije in ni vreden, da je v naših vrstah, še manj pa med našimi funkcijo-

narji. Ljudje, ki gledajo vse samo skozi strankarska očala, ne morejo biti dobri nepristranski voditelji vojnih žrtev. Dotični, ki tako postopajo gotovo še niso imeli opraviti s stanovsko borbo in ne čutijo dosti potreb na sebi, da rušijo medsebojno stanovsko borbo, katere niti ne poznajo s politiko in to v času, ko njihovo stanovsko udruženje podvzema ravno širšo akcijo s pomočjo ponudene mu opore.

Zato se nadebudni medsebojni stiki ne smejo rušiti z lokalno politiko, ki nasprotuje skupnim interesom.

Finančna podlaga.

Pri primerjanju vsakega načrta invalidskega zakona obstoji zadržek finančnega ministra, da država nima zadosti sredstev.

Tudi vsakoletni državni proračuni izgledajo vedno slabše za vojne žrtve.

Kakor smo že zadnjič omenili, bi nudil tudi začasni invalidski zakon veliko boljše ugodnosti vojnim žrtvam, ako bi se mogel izvajati.

Izvajati pa se ne more zato, ker nima zadostne finančne podlage.

Za vsako pomoč, katero želi invalid, se mu prošnja vrne z navedbo, da ni kredita.

Kljub temu pa čitamo zopet v »Ratnem invalidu«, da je minister za finance, poleg tega, da je črtal v proračunu za leto 1925-26 predvideno vsoto 200 milijonov za nazaj dolgovane invalidnine, zmanjšal tudi postavko za izvedbo novega invalidskega zakona za 60 milijonov.

To nam daje na vsak način slabo tolažbo za bodočnost.

Kaže, da bomo imeli kljub temu, ako dobimo nov invalidski zakon, ki bi bil boljši, slabe čase, ker je videti, da se ne bo mogel v celem obsegu izvajati.

Edino, ako dobimo dobro podprt Narodni fond, pod samostojno upravo, bi se znale naše žalostne tolažbe izboljšati.

Na zapadle pokojnine bomo morali najbrž pozabiti, vendar pa moramo skrbeti za to, da vstvarimo zadostno možnost za oživitvorenje predvidevanega novega invalidskega zakona. Iz vseh načrtov posnemamo, da bo dofiral vse bodoči »Narodni invalidski fond« kot samostojna ustanova. Toraj tega fonda v naši borbi za zakon ne smemo spustiti iz vidika. V sedanjih načrtih invalidskega zakona čitamo, da bo Narodni fond obstojal samo iz nekkih starih, že skoro izžrpanih fondov, katerim bo pripomogla malekosta dotacija iz državnega budžeta.

Naše mnenje je, da ni popolnoma nič precejeno, ali bo tak Narodni fond zadostoval za vse potrebe po invalidskem zakonu ali ne?

Človek, ki pozna vprašanje vojnih žrtev, mora na prvi pogled, ko prečita dotični odstavek načrta sklepati, da tak Narodni fond zdaleka ne bo zadoščal.

H. de Balsac — I. Tominec:

Sarrasine.

(Nadaljevanje.)

Eden je legel na zofo in zaspal. Mlada deklica je poslušala ljubezensko izpoved, ne da bi bila zapazila, da je polivala xerez po mizi. Sredi tega nereda je bila Zambinella kot od strahu preganjana in je ostala zamišljena. Piti ni hotela, a je zato morda nekoliko mnogo jedla; a ljubezen do dobre kuhinje je, kot pravimo, pri ženskah zelo mična. Sarrasine je začel resno premišljavati o prihodnosti, ko je videl sramežljivost svoje ljubice.

»Brez dvoma se hoče omožiti«, si je rekel. In sedaj je pokušal vnaprej slasti tega zakona. Vse njegovo življenje se mu ni zdelo dovolj dolgo, da bi izžrpal vso srečo, ki jo je našel na dnu njene duše. Njegov sosed Vitagliani je tako pogosto nalil Sarrasineu kozarec, da je bil proti tretji uri zjutraj sicer še ne popolnoma pijan, a vendar brez moči, da bi se boril proti divji poželjivosti. V trenutku divje strasti je dvignil kvišku deklico in jo odnesel v neke vrste boudoir, ki je bil poleg salona. Že zdavnaj se je bil zagledal v vrata, ki so držala vanj. Italijanka je imela naenkrat bodalo v rokah.

»Če prideš bliže,« je rekla, »ti moram zasadiiti jeklo v srce. Ne, ne, ti bi me zaničeval. Preveč spoštovanja imam pred tvojim značajem, da bi se tako izpostavila. Nočem pasti v tvojem čustvu zame.« »O, o,« je vzkliknil Sarrasine, »to

je slabo sredstvo, ugasiti strast, če jo netiš. Ali si že tako pokvarjena, da se, čeprav je tvoje srce staro, vedeš kot mlada kurtizana, ki brusi strasti, s katerimi kupčuje!« »A danes je petek,« je odgovorila vsa v strahu pred Francozovo silnostjo.

Sarrasine, ki ni bil pobožen, se je začel smejati. Zambinella je skočila kot mlada srna in ušla v dvorano. Ko je Sarrasine tekel za njo in skočil tako v dvorano, so ga pozdravili s peklenkim smehom. Videl je Zambinello kot nezavestno ležati na zofi. Bila je bleda in izžrpana od nenavajenega napora, ki ga je bila prestala. Čeprav je Sarrasine znal le malo italijansko, je vendar razumel, da je rekla njegova ljubica tiho Vitaglianiju: »Saj me bo umoril.«

Ta čudni nastop je čisto zmedel kiparja. Prišel je zopet k pameti. V začetku se ni ganil, potem je začel govoriti, sedel k ljubici in ji zagotavljal spoštovanje. Našel je moč, da je menjal izraz svoje strasti in je govoril ženski najbolj vroče govore; da bi orisal svojo ljubezen, je razvil vse bogastvo neodoljive, magične zgovornosti, ki tako rada služi zaljubljenem, ki ji pa ženske tako redkokdaj hočejo verjeti. Ko je presenetil prvi svit jutra udeležence pojedine, je predlagala neka ženska, da se odpeljejo v Frascati. Vsi so z živahnim pritrdjevanjem pozdravili domislek, da prežive dan v isti Ludovisi. Vitagliani je šel doli, da bi najel vozove. Sarrasine je bil tako srečen, da se je peljal z Zambinello v isti dvokolici. Komaj so imeli Rim za seboj, se je zopet zbudila veselost, ki se je bila pri vseh prej umaknila boju z zaspancem. Vsi, možje in

ženske so bili videti navajeni na to čudno življenje, na te brezkončne veselice, na to umetniško omotico, ki dela iz življenja neprestan praznik, pri katerem se zabavaš brez zahrbtnosti misli. Kiparjeva tovarišica je bila edina, ki je bila videti potrta.

»Ali vam ni dobro?« jo je vprašal Sarrasine, »ali bi rajši šli domov?« »Nisem dovolj močna, da bi vzdržala vse te razuzdanosti,« je odgovorila; moram se zelo čuvati. Toda pri vas se čutim tako dobro. Če bi ne bilo vas, bi ne bila ostala pri tej večerji; prečuta noč me oropa vse svežosti.« »Tako nežni ste,« je pristavil Sarrasine in zrl je na mične oblike dražestnega bitja. »Orgije mi uničujejo glas.« »Sedaj, ko sva sama,« je vzkliknil umetnik, »in ko se vam ni treba bati ognja moje strasti, mi povejte, da me ljubite!« »Zakaj?« je odgovorila. »Kaj naj to koristi? Ugajala sem vam. A vi ste Francoz in vaše čustvo bo minilo. O, vi me ne morete ljubiti, kot bi hotela biti ljubljena.« »Kako?« »Brez cilja navadne strasti, čisto. Možje se mi morda še bolj gabiijo kot sovražim ženske. Zatekati se moram k prijateljstvu. Svet je zame pust. Sem bitje, ki je proketo; obsojena sem, da pojnim srečo, da jo čutim, hrepenim po njej in da sem kot toliko drugih, prisiljena, videti vsako uro, kako beži pred menoj. Mislite na to, signor, da vas nisem varala! Prepovedujem vam, ljubiti me. Morem vam biti vdan prijatelj, občudujem vašo moč in značaj. Brata, zaščitnika rabim. Bodite mi to. mnogo je, a nič več!« »Vas ne ljubiti!« je vzkliknil Sarrasine; »toda, ljubljeni angelj, ti si mi življenje, ti si mi sreča.« »Če bi rekla bese-

Fond knez Mihajla fond Komisije za vračajoče se vojne in drugih enakih ustanov se bo naenkrat izčrpal in kaj potem?

Državna dotacija je predvidena v zadnjem načrtu menda na dve leti.

Ne moremo verjeti, da bi oni malenkostni odstotki razredne loterije, ali »pro mile« od monopola donášali zadosti.

Na dobrovoljne prispevke naroda pa tudi ne moremo računati, ako plačuje že zadosti invalidskega davka in to z veliko nevoljo.

Ravno tega invalidskega davka pa ne najdemo med dotacijami Narodnega fonda.

Ne vemo, zakaj se ravno to največje, samo za vojne žrtve od naroda žrtvovano plačilo ne bo neslo v Narodni fond, niti ni v zakonodajnih načrtih kako drugače predvideno glede invalidskega davka?

Zato naj stoji v dotičnem členu, kateri predvideva dotacije Nardnemu fondu kot prva točka »ves invalidski davek«.

In ko se izdeluje državni proračun za bodoče proračunsko leto, ko še nimamo invalidskega zakona, bi bilo najbolje in najpravičnejše, da bi se izračunal ves invalidski davek in po njegovi svoti unesla postavka za vojne žrtve v državni proračun.

Na ta način bi ne bilo treba povečavati niti zmanjševati in uredili bi po invalidskem davku invalidsko vprašanje.

Enako bazo naj se vzame za bodoči invalidski zakon, katerega upamo na tak način kmalu imeti.

Brezplačne vožnje.

Kakor smo svoj čas objavili, je minister saobračaja poleg naših trikratnih polovičnih voženj, ukinil tudi brezplačne vožnje na uradne pozive.

Da ne bo nesporazumljen objavljamo, da so tudi brezplačne vožnje, kakoršne predvideva začasni invalidski zakon radi zdravljenja, aparatiziranja pozivov h komisijam itd. *zopet dovoljene*. In sicer velja za nje tudi odredba ministrstva saobračaja z dne 7. septembra 1925 Br. 25451-25, katera se glasi tako, da se člen 105 predpisov o brezplačni in povlašteni vožnji spremeni tako, da se poleg že predvidene brezplačne vožnje dovoli na novo štirikratna polovična vožnja po privatnih poslih.

Kongres v Rimu.

Medzvezniška federacija starih borcev je imela sredi preteklega meseca v Rimu kongres, na katerem delegati iz naše države niso bili zastopani.

Na kongresu je bil izvoljen za novega predsednika takozvanih fidakov angleški polkovnik

invalid g. Krosfeld, ki je zelo simpatična osebnost in je bil pred dvema leti tudi v naši državi.

Komisija za zunanje posle pod predsedstvom francoskega delegata invalida g. Marsela Ero je sprejela sledečo resolucijo:

Ker so zavezniški narodi v času svetovne vojne zastavili svoje združene moči, žrtvovali ljudi, materijal in denar, smatrajo stari zavezniški borci za pravilno, da vlade o priliki likvidiranja vojnih dolgov jemljejo v obzir vse doprinešene žrtve in da medzvezniške vlade pristanejo glede porušenih in oškodvanih držav, da dobe polna izplačila reparacij, kar bi dalo možnost zavezniškim državam, ki imajo dolgove, da rešijo čim lažje vprašanje plačanja.

Netočnosti pri posojilih.

Pri naših tovariših vlada o priliki moledovanj za posojila zelo obširna volja do izpolnjevanj pogojev. Prošnje so polne dokazil in zavarovanj tako, da bi moral odbor misliti, da ima opraviti s takimi ljudmi, pri katerih zadostuje že sama beseda, ako bi ne imel bridkih izkušenj. Toda, ko se denar ohladi v tovariševih rokah, so vse obljube pozabljene.

Denarna knjiga izvršnega odbora kaže veliko praznih terminov pri posojilih. Blagajnik pa z jezo in nevoljo piše opomine.

Včasih mora izvršni odbor poseči celo po paragrafu.

In iz tega odmevajo zamere, vse mogoče obsodbe, pisma z lepimi izrazi itd.

Treba je točnosti in na to bo moral izvršni odbor gledati brzobzirno.

Za to naj vsak, »že ve kdo je prizadet«, sam gleda na točnost in uveljavi ono voljo, ki jo je kazal pri prošnji.

Pomisli naj tudi, da se vsi jezijo nanj, posebno pa oni, ki bi za njim radi dobili posojilo, pa ni zbranega fonda radi takih, ki ne izpolnjujejo točno obvez.

Prihodnjic bomo seveda poznali dotične za nadaljne naklonjenosti.

Toraj dotični naj takoj zadostijo svoji dolžnosti, sicer jim bo Izvršni odbor primoran napovedati dvoboj pred sodnijo.

Izplačevanje odškodnin bivšim vojakom Amerike.

Ameriški kongres je sklenil zakon, po katerem imajo vsi bivši vojaki Združenih držav Amerike, ki so služili med svetovno vojno, ali njih nasledniki, pravico do dškodnine. Do te odškodnine (bonus) ima pravico okoli 4 in pol milijona bivših vojakov. Ker je med njimi lepo število naših ljudi, ki so služili ob svetovni vojni v vojski Združenih ameriških držav, zato se opo-

zarjajo, naj se čimpreje obrnejo na Izseljeniški komisariat v Zagrebu, Kamenita ulica br. 15., ki razpolaga z vsemi potrebnimi tiskovinami in ki daje vsa potrebna pojasnila.

Ce se je kdo že obrnil kam drugam (na vojaškega atašeja Združenih ameriških držav ali na enega izmed ameriških konzulatov), naj se vendarle obrne še na komisariat. Onim pa, ki so se že obrnili v tej stvari na izseljeniški komisariat, se že razpošiljajo obrazci in navodila:

Nikamor pa naj se ne obračajo, ker nimajo po tem zakonu pravice do odškodnine:

1. oni, ki so služili v vojski ali pri mornarici Združenih ameriških držav, v kateremkoli času izza 5. aprila 1917 ali pred dnem 12. novembra 1918 in katerih skupna služba ni trajala nad 60 dni;

2. oni, hi so bili odpuščeni ob drugih pogojih, razen ob častnih;

3. vsi tujei, ki so bili odpuščeni iz vojske zato, ker so tujei;

4. dobrodelni delavci vštveši ameriški Rdeči križ in njegovo uradništvo.

Prispevki nezaščitenih trafikantov ukinjeni.

Ravno ko s enam je po dolgi borbi posrečilo uveljaviti določbo pravilnika k začasemu invalidskem zakonu in sicer § 54, da smo priborili našemu udruženju gotove procente od trafik, ki so v rokah nezaščitenih oseb v prid vojnim žrtvam; nas je nepričakovano zadela odredba Oblastnega monopolskega inšpektorata v Zagrebu z dne 16. sept. 1925. O. M. J. št. 16112.

Ista se glasi: Uprava državnih monopolov v Beogradu je dostavila temu inšpektoratu svojo odločbo št. 39509 od 7. septembra tl. sledeče vsebine:

Iz neke vloge vložene pri Upravi oblastnega monopolskega inšpektorata v Zagrebu je ista zaznala, da se v poedinih krajih plačuje po maloprodajalcih gotov procent njihove provizije v korist poedinih pokrajinskih udruženj vojnih invalidov.

Ker je plačevanje teh procentov od strani poedinih privatnih ustanov protivno zakonu in ni odobreno od pritojnih oblasti, se priporoča inšpektoratu, da preko organov finančne kontrole obvesti vse maloprodajalce v svojem področju naj nič ne plačujejo privatnim udruženjem, ker to ni odobreno od pristojnih oblasti.

Istočasno naj inšpektorat obvesti tudi vsa invalidska udruženja v svojem področju, da nimajo pravice prejemati nikakih procentov od maloprodajalcev duhana, ker je odobreni procent pri maloprodajalcih samo njihov zaslužek, katerega ne dele s tovariši in invalidska udruženja tudi niso po zakonu opravičena da vrše sama izterjavanje, do katerega nimajo nobene pravice.

dico, bi me z gnusom pahnil od sebe!« »Koketal Nič me ne more ostrašiti! Povej mi, da ti moram dati svojo prihodnjost, da umrem v dveh mesecih, da sem pogubljen, če te samo objamem...«

In objel jo je vkljub vsem naporom, s katerimi se je Zambinella trudila, da bi ušla njegovim divjosti.

»Reci mi, da si hudoben duh, da ti moram dati svoje imetje, svoje ime, in vso svojo slavo! Hočeš, naj ne bom kipar? Govori!« »Če bi pa ne bila žena?« je boječe vprašala Zambinella s srebnim, milim glasom. »To je šala!« je zaklical Sarrasine; »ali misliš, da boš prevarala umetnikovo oko? Mar nisem že deset dni požiral tvojih popolnih oblik, jih preizkušal in občudoval? Samo ženska more imeti te okrogle, mehke roke, te fine črte. Ah ti hočeš, da se ti dobrikam?« Žalostno se je nasmehnila in rekla: »Usodna lepota!«

Povzdignila je pogled proti nebu. Njen pogled je imel tako nepopisen izraz silnega strahu, da je Sarrasine zadržetal.

»Signor francese!« je zopet povzela, »pozabite za vedno trenotek blaznosti. Spoštujem vas, toda kar se tiče ljubezni, je ne zahtevajte od mene; to čuvstvo je ugasnilo v mojem srcu. Srca nimam več!« je divje vzkliknila in pri tem zalokala; »gledališče, v katerem ste me videli, ploskanje, godba, slava, na katero so me obsodili, to je moje življenje, drugega nimam. V malo urah me ne boste več gledali z istimi očmi; ženo, ki jo ljubite, bo mrtva.«

Kipar ni odgovoril. Topa besnost se ga je bila polotila in mu stiskala srce. Mogel je le

z žgočimi plamtečimi očmi gledati to nenavadno žensko. Ta glas poln slabosti, držanje, obnašanje in kretnje Zambinelline, v katerih je ležala žalost, otožnost in obupnost, so vzbudile v njegovi duši vso strast. Vsaka beseda je bila zbodljaj. V tem hipu so dospeli v Frascati. Ko je iztegnil umetnik roke, da bi ljubljene ženi pomagal izstopiti, je čutil, kako jo je izpreletala strašna groza.

»Kaj vam je? Umrli bi,« je zaklical, ko jo je videl prebledeti, »če bi občutili najmanjše bolečine, ki bi ji bil jaz kriv, dasi pri tem nedolžen.« »Kača!« je zašepetala in pokazala na gada, ki se je vil v jarku; teh gnusnih živali se bojim.«

Sarrasine je pohodil kačo in ji strl glavo.

»Od kod imate toliko srčnosti?« je rekla Zambinella in je z vidnim strahom gledala mrtvo žival. »No,« je smehljuje vprašal umetnik, »ali bi radi še vedno trdili, da niste ženska?«

Sešla sta se s svojimi tovariši in sprehajali so se po logih vile Ludovisi, ki je bila tedaj last kardinala Cicognara. Jutro je prehitro minilo zaljubljenemu kiparju; a bilo je polno malih pripetljajev, ki so mu izdajali mičnost, slabost, nežnost te mehke duše brez moči. Bila je čisto ženska s svojim nenadnim strahom, nespametnimi kapricami, nagonsko zmedenostjo, preskončno drznostjo, bahavostjo in očarujočo finočo čuvstva. Ko so se bili upali ven na prosto polje, je videla mala družba veselih pevcev oddaleč par mož, ki so ibli oboženi do zob in katerih noša ni imela nič, kar bi vzbujalo zaupanje. Pri besedi »roparji« je vsakdo pospešil korake, da bi se spravil

na varno za ograjo kardinalove vile. V tem kritičnem trenutku je zapazil Sarrasine na Zambinellini bledosti, da nima več dovolj moči, da bi hodila; vzel jo je v naročje in je nekaj časa z njo tekel. Ko je bil blizu nekega vinograda, je postavil svojo ljubico na tla.

»Pojasnite mi!« ji je rekel, »kako more pri vas ugajati in ne očarovati ta prevelika slabost, ki bi bila pri vsaki drugi ženi grda in bi se mi tako malo dopadla, da bi najmanjše znamenje morda zadostovalo, da pogasi mojo ljubezen? ... Oh, kako vas ljubim! Vse vaše napa-ke, vaš strah, vašo malosrčnost le povišujejo lepoto vaše duše. Čutim, da bi mi bila ogabna močna žena, krepka, silna Sopho. O slabotno, sladko bitje! Kako bi mogla biti drugačna? Ta angeljski glas bi bil protislovje, če bi prihajal iz drugega telesa kot iz tvojega.« »Ne morem vam dati nobenega upanja. Nehajte mi tako govoriti; samo norca bi se iz vas delali! Nemogoče mi je prepovedati vam obisk gledališča; toda če me ljubite ali če ste pametni, ne hodite več tja! Poslušajte me...« Rekla je to z globoko resnostjo. »O, moči!« je zaklical vinjeni umetnik; ovire le še bolj netijo ljubezen v mojem srcu.«

Zambinella je ostala v svoji gracijozni rezerviranosti; a bila je tiha, kot bi ji bila strašna misel prerokovala nesrečo. Ko so morali iti nazaj v Rim, je sedla v kočijo s štirimi sedeži in s kruto zapovedujočim glasom velela kiparju, naj se vrne sam z dvokolico. Medpotoma je Sarrasine sklenil ugrabiti Zambinello. Ves dan je delal načrte, o katerih je bil eden blaznejši kot drugi. Ko je napočila noč in je baš hotel iti ven,

IZ ORGANIZACIJE.

Ako bi se še po tem pojavili slučajji, da poedina udruženja vznemirjajo maloprodajalce in zahtevajo kake provizije, obvestite o tem upravo, da bo podvzela potrebne korake za zaščito maloprodajalcev.

Priobčujemo to naslovu radi znanja in ravnjanja s tukajšnjim razpisom, ki je dostavljen vsem srezkim upravam finančne kontrole. Oblastni monopolski inšpektor. Podpis.

Samo ob sebi umljivo, da je izvršni odbor vložil na finančno ministrstvo utemeljeno izpodbijalno vlogo.

Ne samo, da se odlok jako nepovoljno izraža o našem udruženju, se dajo glavne njegove protitrditve lahko dokazovati.

Glavno, kar daje povod ustavitvi je to, da je prejemanje procentov protivno zakonu in ni odobreno od pristojnih oblasti.

Pravilnik k invalidskemu zakonu govori izrecno, da morajo nezaščiteni trafikanti plačevati »izvesni procent« invalidskemu udruženju.

Na tej podlagi se je čisto razumljivo naše udruženje pobrigalo pri pristojnih oblastih za doseg te pravice.

Ako se ni povsod, v vseh pokrajinah naše države, gre to na škodo dotičnim organizacijam.

Vendar pa govori dejstvo, da je zakonska podlaga za to.

In ravno vsled tega smo mogli doseči, da nam je Delegacija ministrstva financ v Ljubljani z odlokom z dne 5. novembra 1924 Br. II. 434-24 dovolila prejetje 1 do 2 odstotka od brutto provizije nezaščitenih trafikantov.

S tem lahko tudi trditev, da naši procenti niso odobreni od pristojne oblasti, zavračamo.

Udruženje zelo zadene tudi izraz, da je to nekak zaslužek, ki se ne deli med tovariše.

Ne bomo ugotavljali, kaj delajo organizacije v drugih pokrajinah, za sebe pa hočemo konstatirati pred javnostjo, da se ravnamo po navodilih finančnega pravilnika za naše udruženje, ki je potrjen od ministra za socialno politiko in ki vsebuje tudi predpis za porabo monopolskega denarja. In kot tako je naše udruženje podvrženo oblastvenim revizijam, ki se vsaj pri nas faktično vrše.

Kar se pa tiče pobiranja, česar ne morejo vršiti v smislu gorenjega odloka privatna udruženja in nadlegovati maloprodajalce, bi nam bilo prav ljubo, ako bi hotela to vršiti za nas oblast, ker imamo edino interes, da dobivamo svoje, kar nam je priznано.

Za enkrat toraj nimamo nobene pravice več, ker nam je glasom gorenjega odloka ukinjena. Naše podružnice toraj pozivljamo, da opuste v bodoče vsako izterjevanje procentov od nezaščitenih trafikantov.

Kakor je rečeno, se bomo pa borili naprej za uveljavljenje svojih popolnoma upravičenih zahtev in pravic.

Želimo pa, da bi se v takih stvareh zavzemalo naše udruženje edinstveno za vse pokrajine enako.

da bi poizvedel, kje leži palača, v kateri stanuje njegova ljubica, je srečal na pragu enega svojih tovarišev.

»Dragi moj,« mu je rekel ta, »naš poslanik mi je naročil, naj te povabim, da prideš nočjo k njemu. Priredi imeniten koncert in če ti rečem, da bo tam Zambinella...« »Zambinella!« je zaklical Sarrasine, ki je bil pri tem imenu kot iz uma, »oh, Zambinella!« »Tebi se godi ko vsem,« mu je odgovoril tovariš. Sarrasine ga je vprašal: »Če ste mi prijatelji, ti, Viea, Lauterbourg in Allegrain, ali mi boste pomagali, da izvedem po prireditvi neki naklep?« »Ali ne bo treba pri tem umoriti kakega kardinala... ne?...« »Ne, ne,« ga je prekinil Sarrasine, »ničesar ne zahtevam od vas, česar ne morejo storiti pošteni ljudje.«

V kratkem času je bil pripravil kipar vse, da se mu posreči naklep. Med zadnjimi je prišel k poslaniku; a prišel je s potovalnim vozom, v katerega so bili vpreženi močni konji in ki ga je kučiral eden najvrtolomnejših rimskih vetturinov. Poslanikova palača je bila natlačeno polna, le s trudom je prispel kipar, ki ga ni nihče poznal, v dvorano, kjer je baš sedaj pela Zambinella.

»Iz ozira na kardinale, škofo in opate, ki so tu,« je vprašal Sarrasin, »je pevka vsekakor napravljena kot moški, nosi kito, ima kodraste lase in meč ob strani?« »Pevka! Kakšna pevka?« je odgovoril star signor, na katerega se je bil obrnil Sarrasine. »Pevka Zambinella.« »Pevka Zambinella!« je zaklical rimski knez! »ali se hočete iz mene norčevati. Od kod prihajate? Ali je že kdaj nastopila ženska v rimskih gleda-

Reduciranci in dokumenti. Kljub temu, da smo že parkrat natanko pojasnili, kako naj postopajo oni, ki so predlagani za redukcijo in jim pošlje središni odbor obvestilo, naj naknadno zberejo dokaze, nekateri še ne razumejo postopanja. Prejeli smo ravno radi nekega člana jeniške podružnice obvestilo, da nikakor ne more zapopasti načina. Vsak kdor prejme poziv za dokumente naj pogleda, če ima doma še kaj starih invalidskih listin iz bivše Avstrije.

Ako jih nima, naj poišče dve priči, ki bosta, če treba pod prisego potrdili, da je dotični zabil svojo poškodbo zares v vojni. Priči sta najboljši ako sta očitca iz fronte, ako takih ni, pa vsaj, da so bili v bolnici ali kje drugje skupaj kot ranjeni ali bolni vojaki ali rekonvalescenti.

Najbolje ako more kdo doseči, da mu priči sodnija zapriseže in izroči prepis zapisnika. Dobil smo slučaje, kjer se je to že zgodilo. Ako pa reduciranci tega ne morejo pri sodišču doseči je po izjavi središnjega odbora tudi dobro, da vsaka priča izstavi pismeno izjavo, v kateri opiše natančno kaj ve o nezgodi in vojaški službi dotičnega reduciranca.

Vsaka priča mora tako izjavo podpisati pred sodiščem in sodišče njen podpis samo legalizira (potrdi, poveri).

Sicer bi lahko sodišče napravilo legalizacijo brez koleka in napisalo, da gre izključno za invalidsko zadevo.

Ako se pa brani, je treba plačati pač kolek legalizacije. Ako se plača kolek, bo vsako sodišče napravilo legalizacijo Onim, ki tega ne razumejo, je treba, da gredo podružnice na roko in jim pomagajo priskrbeti pravilne dokumente.

V splošnem moramo ugotoviti, da pošiljajo dokumente precej v neredu in jih je treba vračati.

Nekateri invalidi pa so v tem docela brezbrizni, za to naj si pripišejo posledice sebi, ki jih bodo gotovo imeli.

Pozor reducirani invalidi. »Ministrstvo za socialno politiko je pričelo izdajati vsem reduciranim invalidom in družinam padlih vojakov obvestila, zakaj jim je ustavljena pokojnina. — Vsled tega je prenehal Središni odbor Udruženja vojnih invalidov obveščati prizadete o redukcijah, ker se bo odslej vršilo to uradnim putem.

V obvestilih pa ministrstvo ne daje nobenih navodil, kako naj prizadeti reduciranci obnove postopanje in kakšne dokumente naj predložijo v dokaz opravičenosti.

Izvršni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani opozarja vse svoje člane in članice, pa tudi druge vojne žrtve, ki so predlagane za redukcijo, naj pripravijo dokumente. Vsak naj se obrne do najbližje podružnice udruženja, kjer dobi natančna navodila za postopanje pri obnovi.

liških? Kaj ne veste, kakšni ljudje igrajo ženske vloge v cerkveni državi? Meni, cenjeni gospod, se ima zahvaliti Zambinella za svoj glas. Vse sem vragu plačal, celo učitelja petja, a on mi je z uslugo, ki sem mu jo napravil, tako malo hvaležen, da ni niti enkrat prestopil mojega praga. In pri tem se mi ima zahvaliti za svoje premoženje.« Knez Chigi bi lahko še dolgo govoril, ne da bi ga bil Sarrasine poslušal. Strašna resnica mu je bila prodrla v dušo. Bil je, kot bi bila udarila vanj strela. Ni se ganil in ni mogel ločiti očesa od onega, ki naj bi bil pevec. Njegov plamteči pogled je imel neke vrste magnetičen vpliv na Zambinello; musico je slednjič obrnil oči proti Sarrasineu in nebeški glas se mu je začel tresti. Drgetal je. Neprostopoljen šepet se je oglasil v poslušalcih, ki so pobožno viseli na njegovih usnicah; prebledel je, moral je sesti in prekiniti arijo. Kardinal Cicognara, ki je zasledoval smer, v katero je pogledal njegov varovanec, je zapazil zdaj Francoza; sklonil se je k duhovniku iz svojega spremstva in je, tako se je zdelo, vprašal za kiparjevo ime. Ko je bil dobil zahtevano ime, je zelo pazljivo pogledal umetnika ter naročil nekaj abbēju, ki je nato z naglico izginil. (Dalje prih.)

KAR NE VEŠ VPRAŠAJ

ARGUS

BEOGRAD

Univerzalni Informativni Biro

Knez Mihajlova ul. 35. Tel. 6-25.

(Pasaž Akademije Nauka.)

Redukcije so izvršene vsled dveh vzrokov: Oni, katerim je specialna komisija pregledala hibe in jih vsled zboljšanja hib predlagala za redukcijo, morejo obnavljati postopanje le potom spričeval uradnih zdravnikov in novih nadpregledov.

Po večini pa temelje redukcije na pomanjkanju dokazov, da izvirajo hibe iz vojne službe, pri vojnih vdovah ali sirotah pa vsled sprememb družinskega stanja.

Pri pomanjkanju dokazov je treba predvsem zbrati vse dokumente izza vojnih let (ne povojnih dokumentov izdanih že po prevratu). Ako teh ni, je treba dveh prič, ki lahko pod prisego potrdita, ali pa občinsko uverenje, v najskrajnejšem slučaju tudi izjavo dveh oseb, sorojakov, ki lahko izjavijo ali potrdijo resničnost v sledečih slučajih: kje, kdaj in kako je zabil reduciranec poškodbo ali bolezen v vojski ali sploh pri vojaki, kje se je zdravil, da je šel zdrav v vojsko in se vrnil bolan ali poškodovan, ali pa da se sploh ni vrnil.

Prošnjo z novimi dokazi je treba vložiti na deželno ali pristojno okrožno sodišče.

Sodišča bodo v kratkem dobila vse akte o reducirancih od ministrstva za socialno politiko.

Tako nas obvešča Središni odbor udruženja vojnih invalidov iz Beograda pod št. 6591. —

Izvršni odbor v Ljubljani.

Razpis mest cestarjev. V področju gradbene sekcije v Celju je popolniti dve mesti državnih cestarjev. Prošnje je vlagati pri Okrožni gradbeni sekciji v Celju do 24. oktobra 1925. Pogoji so isti kakor za državne slugе.

Išče se Peter I. Marko, rojen 1895 iz Škornja št. 104 (Vitanje) srez Konjice, kateri ima pri Izvršnem odboru v Ljubljani obvestilo, naj zbere dokumente proti redukciji. Isti naj se javi pismeno sam ali pove kdo drugi njegov sedanji naslov.

Poizvedbe. Kdo izmed vojakov bivšega 15. pešpolka se spominja Franjo Simončiča, ki je bil težko ranjen v desno nogo v bitki pri Jamljah na Soški fronti dne 24. maja 1917, o priliki desete soške ofenzive? Dotični naj sporoči svoj naslov na Franjo Simončiča, Jagodina Srbija.

Trafika. V Daljni vasi št. 14, obč. Rudnik se takoj odda trafika. Reflektanti, ki razpolagajo s primernim lokalom in kapitalom, naj se čimprej javijo pri podružnici U. V. I. v Ljubljani.

Službo začasnega gozdnega čuvaja razpisuje direkcija šum v Ljubljani za gozdno-gospodarstveni okraj Kranjskogorski. Pogoji so isti kakor za državne slugе 1., odnsno 2. skupine. Zadostno kolekovane in s prilogami opremljene prošnje je vlagati pri gori navedeni direkciji do 12. avgusta 1925. Priloženo mora biti tudi spričevalo uradnega zdravnika, da je prosilec zdrav za gozdnega čuvaja zlasti v goratih krajih in da ima vid in sluh normalen.

Zadružni vestnik.

Zadruga je že registrirana.

Pred enim tednom smo prejeli od sodišča obvestilo, da je »Vzajemna pomoč«, gospodarska in posojilna zadruga, oblastveno potrjena in vpisana v zadružni register. S tem je napravila naša zadruga velik korak naprej in ji bode sedaj omogočeno delovanje. Do sedaj so se vršila le pripravljala dela, od sedaj naprej pa se prične z rednim poslovanjem. Kako bode zadruga uspevala, je odvisno od nas samih. Čim več bo zanimanja z naše strani in čim več bo podpisanih deležev, tem lažje bode delovanje zadruge. Zato tovariši, pristopajte kot člani k naši zadrugi in podpisujte deleže, ki niso preveliki.

»Vzajemna pomoč« posluje v prostorih Izvr. odbora. Uradne ure so vsak dan od 8. do 12. ure, le ob torkih in sobotah od 15. do 18. ure. Med uradnimi urami se sprejemajo novi člani in dajejo se tudi vse eventualne informacije.

VSEM INVALIDOM V VEDNOST!

Kdor je letos v marcu in poznejših mesecih naročil in plačal knjigo: »Zaprta vrata« in »Deveti januar« a je ni prejel (da se je zgubila na pošti ali se kako drugače ni odposlala), naj sporoči po dopisnici na uredništvo »Vojnega invalida« svoj naslov, dan in mesec (kar se vidi na položnici) kdaj je poslal denar. Knjigi se mu nato takoj pošljeta.

Odgovorni urednik: Miha Serbec.
Tisk tiskarne Makso Hrovatin, Ljubljana.